

වහි හි වැදගත්කම

භාරිස්:- අස්සලාමු අලයිකුම් ප්‍රචිතුමෙන්. මබ සමග කතා කිරීමට සුළු මොහොතකට අවසර දිය හැකි ද?

පත්‍රවරයා:- වඅලයිකුමුස්සලාම් වරහ්මතුල්ලාහි වබරකාතුහු. ඇයි එහෙම අසන්නේ. ඇති පමණ කතා කළ හැකි සි.

භාරිස්:- වහි පිළිබඳ ව විමසා දැන ගෙන එන ලෙස අපගේ ගුරුතුමා පැවසුවා. ඒ පිළිබඳ ව දැන ගැනීමට පැමිණියෙමි.

පත්‍රවරයා:- හොඳයි. අසුන් ගන්න. ඔබගේ ගැටුපු විමසන්න.

භාරිස්:- යුනය, ඉන්දිය යුනය හා විව්‍යෝග යුනය වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදා දක්වයි. ඒ දෙක අතරින් වහි කුමන කොටසට අයන් වේ ද?

පත්‍රවරයා:- ඉන්දිය යුනයට මෙන්ම විවක්ෂණ යුනයට ඉහළින් වූ යුනය වහි ලෙස හැදින්වේ. ඉන්දිය යුනය හා විවක්ෂණ යුනය මිනිසා තුළ පෝෂණය වී මිනිසාගේ වර්ධනයන් සමග එය ද මුවහන් වේ. එහෙත් වහි එසේ නොවේ. ඇත්තෙන් ම එය මුලින් කි වර්ග දෙකෙහි ඇති යුනය සම්බන්ධ කර මිනිසාට සත්‍යයේ මග පෙන්නුම් කරයි.

හිජාම්:- එය විකක් විස්තරන්මක ව කිව හැකි ද?

පත්‍රවරයා:- සියලු ම ජ්වින්ට ඉනියයන් පදනම් කොටගත්, ඒවායෙහි අවශ්‍යතාවට අනුව සිමා කරන ලද යුනයක් ලබා දී ඇත. මිනිසා මෙම ඉන්දිය යුනය සමග සිතුවිලි පදනම් කර ගතිමින් විවක්ෂණ යුනය ලබා ගෙන ඇත. විවක්ෂණ යුනය ඇති මිනිසාට සෘජු මාර්ගය තෝරා ගැනීම සඳහා උදව්වක් ලෙස වහි තුරින් දැනුම ලබා දෙනු ඇත. මෙය එක් එක් මිනිසාට තනි තනි ව ලබා දී නොමැත. ඒ වෙනුවට මිනිසුන් අතරින් තෝරා පත් කර ගන්නා ලද තබුවරුන්ට ලබා දී මුවන් එය ගෙන හැර දැක්ම මගින් අන් මිනිසුන් වෙතට එය ලැබේ ඇත.

හිජාම්:- වහි යන පදයේ අර්ථය පැහැදිලි කළ හැකි ද?

පත්‍රවරයා:- හාජාමය වගයෙන් වහි යන පදය සංඡාව, පිබිදීම, සිතෙහි ඇතිවිම, පණිවිච්චාවයිම, රහස්‍යගත කථනය යන අදහස් ගෙන දෙයි. අල් කුරානයේ වහි යන පදයට අර්ථ රසක් හාවිත කර ඇත. අන් අයට නොදුනෙන පරිදිත් ග්‍රාහකයාට පමණක් ග්‍රහණය වන පරිදිත් ප්‍රවතක් ඉතා වේගයෙන් හා ඉතා රහස්‍යගත ව තුවමාරු කිරීම යනුවෙන් ද, අන් අයට නොදුනෙන ආකාරයට ඉතා රහස්‍යගත ව හා ඉතා වේගයෙන් අල්ලාහ් තඳාළා මගින් ඔහුගේ ධර්ම දූතයාට පහළ කරන ලද අල්ලාහ්ගේ කථනය යනුවෙන් ද හඳුන්වනු ලැබේ.

හිජාම්:- වහි මත්පුවි යනුවෙන් ද, වහි ගෙරු මත්පුවි යනුවෙන් ද වහි වර්ග දෙකක් ඇති බව පවසනවා නේද? ඒ පිළිබඳව පවසන්න පුළුවන් ද?

පත්‍රවරයා:- වහි මත්පුවි යනු අල්ලාහ් ජීවිරිල් (අමෙල) මගින් රසුල්වරුන්ට පාරායනය කර පෙන් වූ වහි වේ. රසුල්වරු එය එමෙස ම ජනතාවට පාරායනය කර පෙන්වති. මිනිසා එය තම අවශ්‍යතාව අනුව වාවිත ව ද ලිඛිත ව ද ආරක්ෂා කර ගත්තේ ය. මේ සඳහා උසස් ම නිදසුන අල් කුරානය වේ. නඩ සල් ක්‍රමාණන්ට පාරායනය කර පෙන්වන ලද මෙය වනපොත් කුමයෙන් ද පැවත ආ අතර ලේඛන කුමයෙන් ද වර්තමානය දක්වා එයාකාරයෙන් ම ආරක්ෂා වී ඇත. මෙය අල් කුරානයට පමණක් ලබා දී ඇති විශේෂත්වයකි.

හාමිද් :- වහි ගෙරු මත්පුවි යනු කුමක් ද?

පත්‍රවරයා:- මෙහි අදහස පාරායනය කර නොපෙන් වූ වහි යන්න ය. මෙය විවිධ ආකාරයෙන් දේව ධර්ම දූතයන්හාට හිමි වුණි.

හාමිද් :- මෙයට නිදසුන් කිහිපයක් පෙන්නුම් කළ හැකි ද?

පත්‍රවරයා:- ඉතුළාහිම් (අමෙල) ක්‍රමා තම පුත් ඉස්මායිල් (අමෙල) ක්‍රමාව කුර්බාන් කරන ලෙස සිහිනයක් දුටුවේ යැයි සුරතුස් සාග්‍රාත් හි 102 වැකියෙහි සඳහන් නොවේ ද? එවැනි සත්‍ය සිහිනයන් මෙහි අන්තර්ගත වේ. එසේ ම මූසා (අමෙල) ක්‍රමා තුර්සිනා කන්ද අසලින් යන විට ගබඳකාරයෙන් හඩක් නොඅසුනේ ද? අල්ලාහ් එතුමා සමග හඩකින් සංවාදයේ යෝදුනේ ය. Zසකරියියා (අමෙල) ක්‍රමා තම සමාජයට සංඡා මගින් අල්ලාහ් නැමැදීමට ද, ප්‍රගාසා කිරීමට ද ඉගෙන්වුයේ ය. යනුවෙන් අල් කුරානයේ සඳහන් වේ. මෙය ද එයට අයත් වේ. මෙමෙස ම මූහම්මද් (සල්) ක්‍රමාණන්ගේ හදීසයන් ද වහි ගෙරු මත්පුවි යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

හුදෙයිනා :- වහි හි වැදගත්කම පිළිබඳ විකාර විස්තර කළ හැකි ද?

පඩිවරයා:- මෙතෙක් පැවසුවේ මිනිසාට සංප්‍ර මග ලැබීමට නම් වහි හි යුතානය අවශ්‍ය බව යන්න ඔබට අවබෝධ වී ඇත. ඒ හැර වෙනත් හේතුන් ද ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. අල්ලාහ් මිනිසා පරික්ෂා කිරීම සඳහා මතෙක් ඉච්චාව යන පොලුණුවේම ඔහුට ලබා දී ඇත. මතෙක් ඉච්චාව මිනිසාගේ විවක්ෂණ යුතානයට අදාළ හොඳ හා නරක පිළිබඳ සිතිමට නොදී ලෝක ආස්ථාය වෙතට ඔහුව ඇද ගැනීමට උත්සාහ කරයි. මෙම අවස්ථාවේ දී වහි දැනුම මිනිසාට හොඳනරක, හරිවැරදි පිළිබඳ අවබෝධය ලබා දෙයි. එය විශ්වාස කර ජ්වත් වන මිනිසා කුමයෙන් මතෙක් ඉච්චාව ජ්‍ය ගනියි.

තව ද විශ්වය තුළ විවිධාකාර වූ මැලීම දක්නට ලැබේ. එයින් බොහෝමයක් මිනිසාගේ ඉන්ඩියයන්ට ගෝවර නොවේ. මක්නිසා ද යත් මිනිසාගේ ඉන්ඩියයන් වල සංවේදී බව සීමා කර ඇත. සමහර ජීවීන් මිනිසාට වඩා අධික ඉන්ඩිය යුතානයකින් යුතුක්තය. විද්‍යාඥයන්ගේ ප්‍රකාශ මෙයට කදිම තිද්සුන් ය. මිනිසාගේ ඉන්ඩියයන්ට ගෝවර නොවන විවිධ සත්‍යයන් වහි මගින් පැහැදිලි කෙරේ. එහෙත් බොහෝ දෙනෙක් ඉන්ඩිය යුතානය ගැනු පමණක් විශ්වාසය තබා වහි මගින් පවසන සත්‍යය ප්‍රතික්ෂේප කරති. මෙම අදහස අස්ථීර ය. මෙවැනි මිනිස්සුන් තම ඉන්ඩියයන්ගෙන් වහා නොගත් බැවින්, පාටිවිය පැතැලිය යැයි විශ්වාසය කර එය ගෝලාකාරය යැයි පැවසු විද්‍යාඥයන් සාතනය කිරීමට ද උත්සාහ දුරුහැ.

පාටිවියේ අල්ලාහ්ගේ නියෝජිතයා ලෙස මිනිසා අල්ලාහ්ට හා ඔහුගේ මැලීම අතර ඇති සම්බන්ධතාව දැන ගැනීමට වහි පමණක් මග පෙන්වීම ලෙස පවතියි.

හිජාම්:- පඩිවරයාණනි! මිනිසාගේ ඉන්ඩිය යුතානයෙන් පමණක් දැන ගත නොහැකි කරුණු පැවසිය හැකි ද?

පඩිවරයා:- මිනිස් සිතෙහි ඇති වන සමහර මූලික ගැටලුවලට පවා ඉන්ඩිය යුතානය මගින් හෝ විවක්ෂණ යුතානයෙන් හෝ පමණක් නිවැරදි පිළිතුරු පැවසිය නොහැකි ය. එලෙස පිළිතුරු දීමට ප්‍රයත්න දුරු මිනිසා, පිළිම දෙවියන් ලෙස සැලකිය. දෙවියකු නොමැත යැයි පැවසුවේ ය. මිනිසා වානරයාගෙන් බිඛ විය යැයි පැවසුවේ ය.

හුදෙයිගා :- මිනිස් සිතෙහි උද්දත වන මූලික ගැටලු මොනවා දැයි පැවසිය හැකි ද?

පඩිවරයා :- මා කවුද?

කොහි සිට පැමිණියෙම් ද?

යන්නේ කොයි දෙසට ද ?

මාගේ උපතේ අරමුණ කුමක් ද?

මෙම ගැටලු ඒවා ය. ඒවාට වහි හි ආධාරය නොමැති ව ඉන්ඩිය යුතානයත් විවක්ෂණ යුතානයත් පාදක කොට ගෙන පමණක් කිසිවිටක නිශ්චිත පිළිතුරක්

පැවසිය නොහැකි ය. පිළිතුරු නිවැරදි ව නොලද විට මිනිසා වැරදි මාර්ග යක ගමන් කරයි. දෙවියන් ප්‍රතික්ෂේප කරන තාස්තිකවාදීන් ද පරලොව ප්‍රතික්ෂේප කරන ලෞකිකවාදීන් ද මෙයට කඳිම නිදුසුන් ය.

භාරිස් :- පඩ්වරයාණනි, මෙතෙක් වේලා අප සමග සිට අපගේ ගැටලුවලට පැහැදිලි විස්තරයක් ලබා දුන් ඔබට අල්ලාහ්ගේ දායාව හිමි වේවා! යයි පතමින් අපගේ හඳුනාගම ස්තූතිය පුද කරමි. ජ්‍යෙෂ්ඨාකල්ලාභ කයිරන් කයිරා.

පඩ්වරයා :- සිසුවනි, කරුණු සොයා ඉගෙන ගැනීමට ඉදිරිපත් වූ ඔබගේ දැනුම අල්ලාහ් ප්‍රාථ්‍යාපනය කරත්වා!

අන්තර්ගත් අන්තර්ගත්

1. වහි හි ප්‍රධාන කොටස් මොනවා දී? උදාහරණ සහිත ව පැහැදිලි කරන්න.
2. වහි පහළ කරන කුම මොනවා දී?
3. වහි පහළ කිරීමේ අරමුණු ගෙනහැර දක්වන්න.
4. ඉන්දීය යානය, විවෘත්‍යානය යන දෙවර්ගයට වඩා වහි දැනුම ග්‍රෑශ්‍ය වේ, යන්න විස්තර කර පෙන්වන්නේ කෙසේ දී?